



PSYCHOLOGIA

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów	Położnictwo
Specjalność	-
Jednostka organizacyjna	Wydział Nauk o Zdrowiu
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Forma studiów	Studia stacjonarne
Profil studiów	Praktyczny
Cykl kształcenia	2024/2025
Kod przedmiotu	14-PO-D3.1-P/1
Język wykładowy	Polski
Obligatoryjność	Zajęcia obowiązkowe
Grupa zajęć, w ramach której osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	B. Nauki społeczne i humanistyczne
Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne	Nie
Liczba punktów ECTS	2
Okres	semestr I
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Mieczysław Pokorski, dr hab. Yaroslav Bahriy
Prowadzący przedmiot	prof. dr hab. Mieczysław Pokorski, dr hab. Yaroslav Bahriy

Bilans godzin i punktów

	Liczba godzin	Liczba ECTS
Łączny nakład pracy studenta	60	2
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela w tym zajęcia praktyczne	35	
Praca własna studenta	25	

Forma	Liczba godzin* i forma zaliczenia					
	Semestr I	Semestr II	Semestr III	Semestr IV	Semestr V	Semestr VI
Wykłady	Godziny	25				
	Forma zaliczenia	Z/O				
Ćwiczenia audytoryjne	Godziny	10				
	Forma zaliczenia	Z				
Ćwiczenia laboratoryjne	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Ćwiczenia praktyczne	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Ćwiczenia w CSM	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Seminarium audytoryjne	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Lektorat	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Zajęcia praktyczne w CSM	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Zajęcia praktyczne w podmiocie leczniczym	Godziny					
	Forma zaliczenia					
Praca własna pod kierunkiem nauczyciela akademickiego	Godziny	25				
	Forma zaliczenia	Z/O				

*godzina dydaktyczna oznacza 45 minut

Opis przedmiotu / modułu

Cele i założenia przedmiotu/MODUŁU:	Zapoznanie studenta z wiedzą psychologiczną dotyczącą: <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych; – sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji; – pomagania innym w zmaganiu się z trudną sytuacją; – kształtowania postaw i zachowań prokreacyjnych; – opanowania podstaw psychologii prenatalnej i psychologicznych aspektów porodu.
Wymagania wstępne do przedmiotu/MODUŁU:	Podstawowa wiedza ogólna z biologii i języka polskiego, umiejętność aktywnego słuchania, prowadzenia dyskusji, zdolność pracy w grupie.
Metody dydaktyczne	wykład informacyjny
	prezentacja multimedialna
	dyskusja
	praca w grupach
	analiza przypadków
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik multimedialny
	plansze dydaktyczne

Modułowe efekty uczenia się

Kod modułowego efektu uczenia się	Treść modułowego efektu uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
WIEDZA		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, realizacja zleconego zadania
B.W6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, realizacja zleconego zadania
B.W7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senu;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, realizacja zleconego zadania
B.W8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W9.	specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium), szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.W10.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji i mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, realizacja zleconego zadania

UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz informować o elementarnych formach pomocy psychologicznej;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.U4.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małych dzieci i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.U5.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i porodu oraz w okresie klimakterium;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna,
B.U7.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazywać umiejętność aktywnego słuchania;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.U8.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece położniczej;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.U9.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji napięcia i metody relaksacyjne;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna
B.U10.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	test pisemny i/lub odpowiedź ustna/pisemna, obserwacja ciągła przez nauczyciela
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
B.K1.	kierowania się dobrem pacjenta;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K2.	poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K3.	okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K4.	przejawiania empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K5.	przestrzegania praw pacjenta;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K6.	zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K7.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;	obserwacja ciągła przez nauczyciela
B.K12.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	obserwacja ciągła przez nauczyciela

Treści merytoryczne przedmiotu

Wykład semestr I	
Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
Psychologia, jako nauka: krótki rys historyczny, przedmiot, zadania i metody psychologii. Psychologiczne koncepcje człowieka. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i jego kryzysy.	B.W1. B.W2. B.W3. B.W5. B.W6.
Psychologia emocji. Relacja położna – pacjent.	B.W4. B.K1.- B.K7. B.K12.
Mechanizmy obronne i adaptacyjne: represja, autyzacja, regresja, odreagowanie, izolacja i przekierowanie afektu, zaprzeczanie, racjonalizacja, intelektualizacja, moralizacja, rytualizacja, projekcja i introjeksja, sublimacja i restytucja i ich znaczenie w zachowaniu zdrowia emocjonalnego.	B.W4.B.W10. B.U1. B.U2. B.U3. B.K1.- B.K7. B.K12.
Paradygmat patogenetyczny i fenomenologiczny. Psychologiczna teoria stresu i radzenie sobie z nim jak ramy teoretyczne psychologii medycznej. Zespół stresu pourazowego (PTSD - POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER). Zespół wypalenia zawodowego. Profilaktyka wypalenia oraz deformacji zawodowej.	B.W2. B.W3. B.U2. B.U3. B.U9. B.U10. B.K1.- B.K7. B.K12.
Wybrane zagadnienia z psychologii osobowości - główne teorie i modele. Zagrożenia w rozwoju osobowości. Kryteria dojrzałej osobowości. Osobowość a grupa.	B.W4. B.W5. B.U10. B.K1.- B.K7. B.K12.
Psychologia komunikacji: werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się. Modele komunikacji interpersonalnej.	B.W8. B.U7. B.U8. B.K1.- B.K7. B.K12.
Choroba, jako kryzys psychologiczny.	B.W2. B.U1. B.U2. B.K1.- B.K7. B.K12.
Psychologiczna problematyka śmierci i żałoby.	B.W4.B.W10. B.U1. B.U2. B.U3. B.K1.- B.K7. B.K12.
Rodzina a zdrowie psychiczne i somatyczne człowieka.	B.W1. B.W2. B.W3. B.W5. B.W6.
Psychologia małżeństw bezdzietnych i adopcji. Zespół poaborcyjny.	B.W6. B.U5. B.K1.- B.K7. B.K12.
Z zagadnień psychologii rozwoju człowieka dorosłego (okresy krytyczne): menstruacja (aspekty psychologiczne bólów menstruacyjnych), menopauza (życie seksualne po menopauzie), senium, pokwitanie. Znaczenie w/w okresów krytycznych dla zadowolenia z małżeństwa.	B.W7. B.W9. B.U6. B.K1.- B.K7. B.K12.
Małżonkowie wobec prokreacji. Psychologiczna analiza postaw i zachowań prokreacyjnych. Nowe formy życia małżeńsko-rodzinnego.	B.W6. B.U4. B.U5. B.K1.- B.K7. B.K12.

Ćwiczenia audytoryjne semestr I		
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Kontakt z osobą chorą. Przyrodniczy i humanistyczny stosunek do chorego.	B.U2. B.K1.- B.K7. B.K12.
2.	Relacje interpersonalne. Mechanizmy psychologiczne wpływające na relację człowieka z innymi.	B.W2.B.U7. B.U8. B.U9. B.K1.- B.K7. B.K12.
3.	Pomaganie innym. Teorie wyjaśniające pomaganie.	B.W2.B.U7. B.U8. B.U9. B.K1.- B.K7. B.K12.
4.	Psychologiczne następstwa straty dziecka.	B.W5. B.U3. B.U5. B.K1.- B.K7. B.K12.
5.	Strategie radzenia sobie ze stresem. Elementy psychologii komunikacji.	B.W2. B.W3. B.U2. B.U3. B.U8. B.U9. B.U10. B.K1.- B.K7. B.K12.

Praca własna semestr I

Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
Okres przed i po porodzie – profesjonalne przygotowanie rodziców do ważnych wydarzeń w ich życiu: <ul style="list-style-type: none"> – szkoła rodzenia; – relacja rodzic-dziecko w okresie prenatalnym i po urodzeniu; – wychowywanie dziecka do miłości. 	B.W6. B.U4. B.U5. B.U6. B.K1.- B.K7. B.K12.
Odpowiedzialne rodzicielstwo – psychologiczna problematyka planowania rodziny (dzietności). Psychologiczna problematyka małżeństw bezdzietnych z wyboru i małżeństw odkładających poczęcie dziecka.	B.W6. B.U4. B.U5. B.U6. B.K1.- B.K7. B.K12.
Wychowanie seksualne i prorodzinne – aspekty psychospołeczne.	B.W5. B.U4. B.K1.- B.K7. B.K12.
Macierzyństwo. Czynniki psychologiczne wyznaczające przebieg ciąży. Niektóre społeczne uwarunkowania przebiegu ciąży i porodu. Psychoprofilaktyka porodowa – szkoła rodzenia. Poród rodzinny- obecność męża przy porodzie: szansa czy zagrożenie, dla jakości relacji małżeńskiej i rodzicielskiej.	B.W6. B.U4. B.U5. B.U6. B.K1.- B.K7. B.K12.
Czynniki wpływające na doświadczenia macierzyństwa po urodzeniu. Połóg i karmienie piersią.	B.W6. B.U4. B.U5. B.U6. B.K1.- B.K7. B.K12.
Doświadczenie straty dziecka. Trauma straty i osobiwości przeżywania żałoby. Elementy pomocy psychologicznej.	B.W5. B.U3. B.U5. B.K1.- B.K7. B.K12.

Wykaz literatury

LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021
2.	Makara-Studzińska M. (red.) Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2019
3.	Lichtenberg – Kokoszka E. (red.) Prenatalny okres życia człowieka: zagadnienie interdyscyplinarne. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2014
4.	Gordon T. Rozmawiać z pacjentem: podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji. Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej "Academica", Warszawa, 2009
5.	Formański J. Psychologia. Wydawnictwo lekarskie PZWL. Warszawa, 2004
6.	Heszen-Niejodek I. (red.) Psychologia zdrowia: w poszukiwaniu pozytywnych inspiracji. Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej „Academica”. Warszawa, 2008
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Schmitt E. Oskar i pani Róża. Społeczny Instytut Wydawniczy Znak. Kraków, 2011
2.	Giedroyc A. (red.) Kołysanka dla Aniołka: rodzicom po stracie dziecka, Towarzystwo Rozwoju Rodzinie we Wrocławiu, Wrocław, 2010
3.	Kmita G. (red.) Dziecko urodzone przedwcześnie i jego rodzice: wybrane zagadnienia psychologiczne. Wydawnictwo Paradygmat. Fundacja Altkom Akademia, Warszawa, 2013
4.	Budzowska B. Macierzyństwo, jako punkt zwrotny w życiu kobiety. Wydawnictwo Funna, Wrocław, 2000
5.	Kalus A. Bezdzietność w małżeństwie. Uniwersytet Opolski, Opole, 2002
6.	Kornas-Biela D. Wokół początku ludzkiego życia. Instytut Wydawniczy Pax, Lublin, 2004

7.	Bielawska-Batorowicz E. Cięża i poród w świetle badań psychologicznych, Przegląd Psychologiczny, 3, 680-693, 1987
8.	Chazan B, Simon W. Aborcja: przyczyny, następstwa, terapia. Wydawnictwo Wektory, Wrocław, 2009
9.	Makara-Studzińska M. Komunikacja z pacjentem. Wydawnictwo Czelej, Lublin, 2012

Kryteria oceny

SPOSOBY OCENY: F - Formułująca P - Podsumowująca Pozytywne zaliczenie każdej z form zajęć modułu stanowi podstawę dopuszczenia do zaliczenia końcowego przedmiotu - EGZAMINU.	
Wykład (WYK)	Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. F1 aktywny udział w zajęciach; F2 realizacja zleconego zadania w ramach PW; P Ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach.
Ćwiczenia (CW-A)	F1 wymagana jest 100% frekwencja, w przypadku nieobecności studenta na zajęciach zobowiązany jest on do odrobienia zajęć; F2 aktywny udział w ćwiczeniach; F3 zaliczanie umiejętności bieżących zdobywanych podczas realizacji ćwiczeń; F4 dyskusja w trakcie ćwiczeń, sprawdzająca przygotowanie do zajęć; F5 ustne/pisemne kolokwia śródsemestralne; P Ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach.
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela (PW)	F1 uzyskanie pozytywnej oceny z pracy zaliczeniowej;
EGZAMIN KOŃCOWY z przedmiotu/MODUŁU	Warunki dopuszczenia do egzaminu: – uzyskanie zaliczenia z wykładów, – uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń, Forma egzaminu: – egzamin pisemny, test jednokrotnego wyboru

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ/PISEMNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen pisemnej pracy(F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy położniczej.	0-5	dobry	15-16

3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Spójność pracy.	0-3	dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU JEDNOKROTNEGO WYBORU (P)	
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi,
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi,
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi,
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi,
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi,
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi,

Obowiązuje od 01.10.2024 r. dla naboru 2024/2025